

สมเด็จพระสังฆราช
สมเด็จพระสังฆราช

สมเด็จพระสังฆราช

สมเด็จพระสังฆราช

สมเด็จพระสังฆราช

สมเด็จพระสังฆราช

สมเด็จพระสังฆราช

สมเด็จพระสังฆราช

PT02
.7/4481
D1

ผด.

หลัก สูตร
กรม ศึกษาธิการ

สำหรับ สามัญ ศึกษา

ชั้น

ประถม และ มัธยม

ร.ศ. ๑๒๔

ราคา ปก ผ้า เต็ม ๓๒ สต.

โรงพิมพ์ อักษร นิต

หลักสูตร
๒
กรม ศึกษาธิการ

สำหรับ สามัญศึกษา

ชั้น

ประถม และ มัธยม

ร. ศ. ๑๒๔

ราคา ปกผ้าเล่มละ ๑๒ สต.

โรงพิมพ์ อักษรนิค

หลักสูตร ประถมศึกษา
สำหรับ สอบได้ ประกาศนียบัตร ประโยค ๑

ชั้น ๑

๑ วิชา หนังสือ

- (ก) อ่าน แบบ เรียนเร็วเล่ม ๑ กับ แบบสอน อ่าน เล่ม ๑.
(ข) เขียน เขียน ตัว บรรจง อย่าง ดี ใช้ กระดาษ ดินสอ
หรือ กระดาษ ชะนวน ก็ได้ เขียน ระหว่าง บรรทัด
คู่ กว้างครึ่ง นิ้ว ฟุต.
(ค) อักษรวิธี เขียน ตาม คำบอก ยาก เท่า หนังสือ อ่าน.
(ง) ศัพท์ ให้ แปล ศัพท์ สามัญ ที่ เห็น ว่า ควร จะ สอน
ใน ชั้น น.

๒ วิชา เลข

- (ก) บวก ลบ
(ข) คูณและหารสั้น ต้อง ใช้ ตัว หาร และ ตัว คูณ ไม่ ให้ เกิน กว่า ๖
จำนวน เลข หลัก ของ บวก และ คูณ ไม่ ให้ เกิน กว่า
๑๐๐๐ จำนวน เลข หลัก ของ ลบ และ หาร
ไม่ ให้ เกิน กว่า ๑๐๐.

- (ค) โจทย์ ให้ครูหาโจทย์ฝึกหัดอย่างง่าย ๆ ในเลขที่เรียนมาแล้ว.
- (ง) ผู้ตรวจคำตอบ ของผู้ตรวจคำตอบ ตั้งแต่ แม่ ๒ จนถึง แม่ ๖ ให้ชี้แจง.
- (จ) เครื่องหมาย ต้องเข้าใจเครื่องหมาย $+$ $-$ $\times$ $\div$ ทั้งสี่อย่างนี้.

๓ ภาษา

- (ก) คำถาม คำตอบ ให้ดูหนังสือและตอบ ข้อถามอย่างง่าย ๆ แต่ต้องตอบให้เป็นประโยค.
- (ข) ไวยากรณ์ แบบเรียนเร็วเล่ม ๓ แต่บท ๑ ถึงบท ๑๔ ให้คิดทำแบบฝึกหัด หัดนักเรียนให้เข้าใจจริง ๆ ด้วย.

๔ จรรยา

- (ก) คีต สอนข้อห้ามในการฆ่า การทำร้ายร่างกาย การทรมานสัตว์ ประพฤติเป็นโจร ถ้าวาดคำเท็จ
- (ข) ขรรคม สอนข้อแนะนำให้มีเมตตา กรุณา ความกระตัญญู การสอน ๒ ข้อข้างบนนี้ ไม่ใช่ให้ท่องตำราครุ ต้องสอนด้วยคำอธิบาย และยกตัวอย่างง่าย ๆ ออกมาให้เห็น และให้นักเรียนหาตัวอย่างเทียบเคียง เพื่อให้เห็นว่าเข้าใจจริงๆ

ทราบ สอน อย่าง นี้ ใช้ หนังสือ สอน อ่าน
กรรม จริยา ช่วย ได้

(ก) ความ ประพฤติ คือ ครู ต้อง ตรวจตรา ดูแล ความ ประพฤติ ของ
นักเรียน อัน เป็น อยู่ เสมอ เพื่อ ฝึก หัด ดัด
สันดาน ให้ เป็น ไป ตาม สอน ข้าง บน ถ้า ใคร
ประพฤติ ผิด ควร ตี เคียน ว่า กล่าว ให้ รู้ สึก ผิด
และ กลับ ประพฤติ ชอบ (ดู คำ นำ และ คำ
ปรารมภ์ และ ข้อ ที่ ต้องการ ใน หนังสือ เบญจ
ศีล เบญจ ธรรม)

๕ ความ รู้ เบ็ดเตล็ด

ให้ เรียน บท เรียน ด้วย ของ ให้ ครู ใหญ่
เล็กลง ๒๐ บท สำหรับ ชั้น นี้ ตาม แต่ นาย
ตรวจ จะ อนุญาต ให้ สอน ด้วย อย่าง เช่น เข้า,
ทองใบ, ไม้, มะพร้าว, แม่น้ำ, สัตว์
ต่าง ๆ ฯลฯ

และ การ ที่ จะ สอน อย่าง นี้ ให้ ครู เอา ของ
เหล่านั้น มา ให้ นักเรียน ดู เป็น ด้วย อย่าง เสมอ
เพื่อ จะได้ ให้ นักเรียน ตั้ง เกต และ ออก ความ
คิด เอง.

ชั้น ๒

๑ วิชา หนังสือ

(ก) อ่าน

แบบ สอน อ่าน เล่ม ๒ กับ จินต กระจี นิพนธ์
ที่ ง่าย พอ สมอง.

- (ข) เขียน เขียนตัวบรรจง อย่างดีระหว่างบรรทัดคู่ ขนาด
เล็กกว่าชั้น ๑ นิด น้อย ใช้ กระดาษดินสอ.
- (ค) อักษรวิจิ เขียนตาม คำบอก ยาก เท่า หนังสือ อ่าน กับ
แบบ เรียบ เร็ว เด่ม ๒ ถึง บท ที่ ๒๘.
- (ง) ศัพท์ ให้ แปล ศัพท์ สามัญ เพิ่ม เดิม อีกพอ สม ควร.

๒ วิชาเลข

- (ก) บวก ลบ คูณ
- (ข) หาร ล้าน ใช้ ตัว หาร ไม่ เกิน กว่า ๑๒ ตัว ตั้ง หาร
ต้อง ไม่ เกิน กว่า ๑๐๐,๐๐๐.
- (ค) สรุท คูณ ต้อง ท่อง สรุท คูณ ตั้งแต่ ต้น จน แม่ ๑๒ ให้
ขึ้น ใจ ดี.
- (ง) บวก ลบ มาตรา ใช้ แต่ บาท ถึง เฟื้อง อัฐ เท่า นั้น
เงิน ไทย
- (จ) โจทย์ ให้ ครุ หา โจทย์ ผัก หัด อย่าง ง่าย ๆ ใน เลข
ที่ เรียบ มา แล้ว ให้ ทำ แต่ ใช้ ตัว เลข ไม่ ให้
เกิน กว่า ๑,๐๐๐.

๓ ภาษา

- (ก) คำถาม คำตอบ ให้ ดู หนังสือ แล้ว ตอบ ข้อ ถาม อย่าง ง่าย ๆ
แต่ ยาก กว่า ชั้น ๑ ต้อง ตอบ เปน ประโยค
ด้วย.

(๒) ไวยากรณ์

แบบเรียน เร็ว เล่ม ๓ ตั้งแต่บท ๑ ถึง บท
๒๔ กับ ให้ทำแบบฝึกหัด นอกตำราให้
เข้าใจ ชำนาญ.

๔ จรรยา

(ก) คัด

สอน ข้อห้าม ใน กิ วิชา เปน ฉายา จริกรรม
รับแล้ว ไม่ทำตามรับ และ ข้อข้อที่ สอน มา
แล้ว แต่ ชั้น ๑ ให้เดี่ยยด และ รุก ช่ง ช่น

(ข) ธรรม

สอนข้อแนะนำ ให้มีความซื่อตรงต่อมิตร ความ
ไม่เดิน เลื่อน ใน การงาน และ ข้อข้อที่ สอน
มา แล้ว แต่ ชั้น ๑ ให้เดี่ยยด และ พิสดาร ช่น
วิธี สอน ดัง ได้ อธิบาย ไว้ ใน ชั้น ๑

(ค) ความประพฤติ อย่างเดียวกับ ได้ อธิบาย ไว้ ใน ชั้น ๑

๕ ภูมิศาสตร์

๖ บท เรียบ ด้วย ของ

ให้ สอน บท ใน ภูมิศาสตร์ เล่ม ๑.

ให้ เลือ ก หา อีก ๒๐ บท ที่ ไม่ได้ เรียบ ใน ชั้น ๑
ตาม แต่ นาย ตรวจ จะ อนุญาต.

ชั้น ๓

๑ วิชา หนังสือ

(ก) อ่าน

แบบ สอน อ่าน เล่ม ๓ กับ พุทธจริยา. จินต
กรรม นิพนธ์

๖

- (ข) เขียน เขียนตัวบรรจง เส้น หมัก ใช้กระดาษบรรทัด
เดียว ขนาด ตัวอักษร เล็ก น้อย พุด.
- (ค) อักษรวิธี เขียนตาม คำบอก ยากเท่า หนังสืออ่าน และ
แบบ เรียบ เร็ว เล่ม ๒ จบ.
- (ง) ศัพท์ ให้แปล ศัพท์ ที่ ยาก กว่า ขึ้น ๑, ๒.

๒ วิชาเลข

- (ก) หาร ยาวและ หาร ประสม
- (ข) บวก ลบ คุณ หาร ให้ทำ บวก ลบ คุณ หาร มาตราเงิน ไทย
และ มาตรา วัด สั้น ยาว.
- (ค) เศษ ส่วน ต้องเข้าใจ ความหมาย และ ผล ของ เศษ ส่วน
โดย ถ่องแท้ เช่น $\frac{1}{3}$ หรือ $\frac{2}{3}$ คืออะไร กับ
ทั้ง จะ ต้อง สามารถ ทำ เลข เช่น วงไว้ เปนตัว
อย่าง ต่อ ไป ให้ได้ ด้วย (๑) $\frac{1}{3}$ ของ
๒๐๐ บาท เปน เงิน เท่าใด (๒) ชายผู้
หนึ่ง มี เงิน อยู่ ๖๐ บาท ถ้าใช้ ไปเสีย $\frac{1}{3}$
ของ เงิน นั้น จะ เหลือเงิน เท่าใด (๓) $\frac{1}{3}$
ของ ๕๐ + $\frac{1}{3}$ ของ ๗๐ บาท =
- (ง) เศษ สิบ ต้องเข้าใจ ว่า เศษ สิบ คือ อะไร และ ให้ทำ
วิธี แปลง เศษ สิบ เปน เศษ ส่วน อย่าง ง่าย ๆ
ให้ ได้ ด้วย.

๓ บัญญัติ

ให้ทำ บัญชี รับ จ่าย อย่างง่าย ๆ และทำ
ให้ถูก วิธี ด้วย.

๔ ภาษา

- (ก) คำถาม คำตอบ ให้ดู หนังสือ ความ เรียง กับ ถาม ให้ตอบ
ข้อ ถาม ต่าง ๆ ด้วย เรียง นั้น ๆ.
- (ข) ไวยากรณ์ แบบ เรียง เร็ว เด่ม ๓ แต่ บท ๑ ถึง บท ๗๓
ให้ ครู แต่ง แบบ ผูก หัด สอน นักเรียน จน เข้าใจ
ดี ทุก อย่าง.
- (ค) แต่ง ให้ แต่ง จดหมาย อย่าง ง่าย ๆ เช่น บุคร
มาถึง บิดา นักเรียน ถึง ครู จาก กระแส
ความ ที่ บอก ให้.

๕ จรรยา

- (ก) คัด สอน ข้อห้าม ใน ความ เลี้ยงชีพ อนุ โทม โจรกรรม,
อนุ โทม มุสา คิม น้ำ เมา เสพ พย์ ของ เมา
- (ข) ขรรณ สอน ข้อ แนะนำ ให้ มีความ สดามิ กัด ใน เจ้า ของ
ตน ความ รู้จัก ประมาณ ใน อาหาร ที่ จะ พัง
บริ โภค ความ มี สัม ปชัญญะ ใน การ ประ
พฤติ ตัว
- วิธี สอน ขยาย ให้ กว้าง ขวาง และ ฎาก ซึ่ง
ชั้น กว่า ชั้น ก่อน ได้
- (ค) ความ ประพฤติ อย่าง เดียว กับ ได้ อธิบาย ไว้ ใน ชั้น ๑

๘

๖ ภูมิศาสตร์

ให้เรียนบท ใน ภูมิศาสตร์ เล่ม ๒.

๗ บทเรียน ค่าย ของ

ให้เลือกอีก ๒๐ บท ที่ไม่ได้ เรียนใน ชั้น ๑, ๒.

ตาม แต่ นาย ตรีวิจ จะ อนุญาต และ ต้อง
สอน ให้ กว้าง ขวาง กว่า ชั้น ๑, ๒.

ชั้น ๔

คือ สำหรับ สอบได้ ประกาศนียบัตร ประโยค หนึ่ง

๑ วิชาหนังสือ

(ก) อ่าน	หนังสือ ความ เรียง ชัดเจน	อักขระ และ
	ถ้อย คำ วรรค ตอน ถูก ต้อง	
(ข) เขียน	ลายมือ หวัด บรรจง เส้นหมึก	บน กระดาษ
	มี บรรทัด เรียบ.	
(ค) อักขระวิธี	เขียนความ คำบอก	รวจาก หนังสือ ตำมก๊ก
	อิเหนา สู่ กาลิตโลกนัค ให้ถูก	
(ง) ศัพท์	ให้ แปล ศัพท์ ที่ได้ พบ เห็น ใน หนังสือ อ่าน และ	
	หนังสือ ที่ บอก ให้ เขียน นั้น ๆ ให้ถูก	

๒ วิชาเลข

ให้ รู้ มาตรา วัด พื้นที่ และ มาตรา ชั่ง น้ำหนัก
สิ่งของ และ ให้ รู้ ว่า เศษส่วน และ เศษสิบ
คือ อะไร ให้ คิดเงิน เหรียญ คอตดา เป็นเงิน
บาท ๆ เป็น เหรียญ คอตดา ได้ กับ เข้าใจ
ทำ โจทย์ บัญญัติ ไตร ยางค์ ช้น เดียว ด้วย.

๓ บัญชี

ให้ ทำ บัญชี รับ จ่าย สามัญ ไม่ มาก กว่า
สุด กระดาษ แผ่น หนึ่ง ให้ ถูก วิธี และ ถูก
จำนวน.

๔. ภาษา

- (ก) คำถาม คำตอบ ให้ดูหนังสือ ประพันธ์ รวบรวมของ อีเหนา ให้ตอบ ข้อถาม ถูก ตาม เรื่อง.
- (ข) ไวยากรณ์ จะให้หา ผู้ทำ กิริยา ผู้ถูก และ คำแต่ง ในประโยค ดังนี้ ๆ และให้ชี้เหตุที่เกี่ยวเนื่องกันอย่างไร ให้ถูก.
- (ค) แต่ง ให้แต่ง จดหมาย จาก กระแสความ ทำให้ และเขียนให้ถูกด้วย และให้แต่ง เรื่อง ความอธิบายสั้น ๆ.

๕. จรรยา

- (ก) คัด สอน ข้อ ห้าม ในการประพฤติผิด ในกาม และประพฤติผิด ขรรดาศา และ ข้อของ เก่า ให้ซึมทราบ เข้าใจตลอด ในข้อ ที่ควรจะทราบได้ กับ สอน ให้รู้จัก วิถี ๓ ประการ
- (ข) ขรรณ สอน ข้อ แนะนำ ให้มี สัมมาอาชีวะ ความสำรวมใน กาม ความเที่ยง ขรรณในกิจการ อันเป็นหน้าที่ ความไม่ ประมาทในขรรณ กับ ข้อของ เก่า ที่ควร จะรู้ เมื่อนั้น ใจให้ แน่นหนา ยิ่ง ขึ้น

วิธี สอนในชั้นนี้ นักเรียน ควร มี หนังสือ เบญจศีล เบญจขรรณ ด้วยแล้ว เพื่อได้ ตรวจ

ตรา และกำหนดจุดจำ และให้นักเรียน
หา ตัว อย่าง มา เทียบเคียงจากหนังสืออ่าน
ต่าง ๆ มี หนังสือ สอน อ่าน ขรรพจิรยา
เป็นต้น ด้วย มาก ๆ

- (ค) ความ ประพฤติ อย่าง เดียว กับ ได้ อธิบาย ไว้ ใน ชั้น ๑ แต่
ครู ต้อง กวดขัน ให้ ได้ จริง ถ้า ประพฤติ ผิด
ควร ตักเตือน ตาม สมควร และ จดหมาย เหตุ ไว้
ใน สมุด รายงาน ประจำ ตัว เพื่อ เสนอ เสร็จ เสร็จ
มิ ให้ นักเรียน ประพฤติ ผิด อีก.

๖ ภูมิศาสตร์

ให้นักเรียน ภูมิศาสตร์ สยาม โดย สังเขป คือ ให้ รู้
ภูเข า แม่น้ำ เมือง ที่สำคัญ การ ค้าขาย
การ ปก ครอง ต้อง รู้ ประเทศ ที่ ใกล้ เคียง
และ ให้ หัด เขียน แผนที่ สยาม ด้วย.

๗ ความ รู้ เบ็ดเตล็ด

สอน จาก สมุด บทเรียน ด้วย ของ เป็นต้น ให้
ครู ใหญ่ เล่า อีก ๓๐ บท ตาม ที่ นายตรวจ
จะ อนุญาต เช่น กับ ไหม, ด้าย, หนัง, รถม้า,
ปรอท เป็นต้น อย่าง .

หลัก สูตร มัธยม ศึกษา

	วิชา	สัปดาห์ที่ ๑ (คือ ชั้น ๑)	สัปดาห์ที่ ๒ (คือ ชั้น ๒)	สัปดาห์ที่ ๓ (คือ ชั้น ๓ ที่จะสอบได้ ประโยค มัธยม)
๑	จรรยา ก. คัด	สอนเบญจศีล หัว ข้อ คัด ๕ และ สอน เลี้ยงในสิก ขาบทที่ ๒ กับ สิกขาบทที่ ๔ ให้ เข้าใจ ชัดแจ้งถึง วัตถุ เจตนา และ ประโยค.	สอนเบญจศีลให้ เลียดในสิกขา บทที่ ๑ และสิกขา บทที่ ๕ ให้เข้า ใจ ชัดแจ้งถึงวัตถุ เจตนา และ ประ โยค.	สอน เบญจศีลให้ เลียดในสิกขา บทที่ ๓ และให้ รู้จัก วิรติ ๓ ประ การ โดย ชัดแจ้ง กับ ข้อของเก่า ตลอดมา
	ข. ขรรณ	สอนเบญจกถยาน กรรม และ สอน ให้ เลียด ใน กถยาน กรรม ข้อที่ ๑ กับ ข้อที่ ๔ ควรใช้ หนังสือ สอนอ่านกรรมจริ ยา เป็น เครื่อง ช่วย ด้วย.	สอนเบญจกถยาน กรรม ให้ เลียด ใน ข้อที่ ๑ กับ ข้อ ที่ ๕ ควรใช้ หนังสือ สอนอ่านกรรม จริยา เป็น เครื่อง ช่วย ด้วย	สอนเบญจกถยาน กรรม ให้ เลียด ใน ข้อที่ ๓ กับ ข้อของเก่าตลอด มา ควรใช้ หนังสือ สอนอ่าน กรรม จริยา เป็น เครื่อง ช่วย ด้วย
	ค. ความ ประพฤติ	ควรตั้งตรวจความ ประพฤติ ของ นัก	อย่างเดียวกับ ปี ที่ ๑	อย่างเดียวกับ ปี ที่ ๒

วิชา	บท ๑ (คือ ชั้น ๑)	บท ๒ (คือ ชั้น ๒)	บท ๓ (คือ ชั้น ๓ ที่จะสอบได้ ประโยคมัธยม)
		เรียนให้ เป็น ไป ในทางชอบเสมอ ให้ สัม แก่ ที่ สอน ให้เป็น สัม มา จริต ถ้า เป็น แต่ สอน แล้ว นักเรียน ไม่ ประ พฤติ ตาม ก็ ไม่ เป็น ประ โยชน์ ถ้า ผู้ใด ทำ ผิด น้อย แต่ มาก ซึ่ง ควร ได้ ว่า ก่อ เว ตี เตียน หรือ ลง โทษ อย่าง อื่น ที่ หนัก กว่า ก็ ดี ต้อง ให้ ครู จด หมายเหตุ ไว้ ใน ใบ รายงาน ประ จั ก ด้วย ทุก ครั้ง เพื่อให้ เป็น เครื่อง เตือน ใจ นักเรียน	

	วิชา	ปีที่ ๑ (คือ ชั้น ๑)	ปีที่ ๒ (คือ ชั้น ๒)	ปีที่ ๓ (คือ ชั้นที่ จะสอบได้ ประโยคมัธยม)
๒	วิชาหนังสือ ไทย ก. อ่าน	ให้ระมัดระวัง มิ ให้ทำผิดต่อไป. หนังสือความเรียง และหนังสือ กาพย์ กลอน ให้ชัด เจน อักษรและถ้อยคำ. ให้ถูกต้อง ตาม วรรคตอนและคณะ และ ต้อง หัด อ่าน เครื่องหมายวรรค ตอน ให้ถูก วิธี เช่น ฯ, เป็นต้น ทั้งให้หัดอ่านหนังสือ โบราณ ด้วย	อย่างเดียวกับปีที่ ที่ ๑ แต่ต้อง หา หนังสือ ที่ ยังไม่ เคยใช้ ในปีที่ ๑ แต่เลือกให้ยาก กว่า ปีที่ ๑	อย่างเดียวกับปีที่ ที่ ๒ แต่ต้อง หา หนังสือ ที่ ยังไม่ ได้ ใช้ ในปีที่ ๒ และให้ ยากกว่า ปีที่ ๒
	ข. คัด	ลายมือหัดบรรจง เส้น หักกับน กระ ดาดไม่มี บรรทัด ให้ เส้น เรียบ และ รักษา เหลี่ยม ตัว	อย่างเดียวกับปีที่ ที่ ๑ และ กวด ขึ้น ให้ เขียนเป็นจดหมาย ให้ถูกต้องดี ษณ จดหมายตลอดจน หลังซอง	อย่างเดียวกับปีที่ ที่ ๒ และให้ ขำ นาญ ขึ้น ทั้ง ให้ เรียบและให้ เร็ว ด้วย

	วิชา	เล่ม ๑ บท ๑ (ข้อ ๕๑)	เล่ม ๒ บท ๒ (ข้อ ๕๒)	เล่ม ๓ (คือ ชั้นที่สอบได้ ประโยคมัธยม)
		อักษรให้ดี และ อักษร ต้องให้ชัด เจน บรรทัด ต้อง ให้ เรียบ ไม่ โย รวน ห้ามการอุดริ เขียน เช่นทางยาว เพื่อย และ ตัวโย หน้าเป็น ต้น กับ ต้อง หัด ให้ รู้ จก วิธีใช้ และ คัด วง กา ด้วย		
	ค. เขียน	ต้อง ซ้อม อักษร วิธี (ภาคต้น และ ภาคสอง) ให้ เข้า ใจ แม่นยำ เขียน ตาม คำ บอก จาก หนังสืออ่านให้ถูก	ให้ ยาก ถึง ราชา ธิราช และ กฤษณา ตอน น้อย	ให้ ยาก ถึง มหา ชาติ และ จาก หนังสือที่ยังไม่ เคยอ่าน

	วิชา	ปีที่ ๑ (คือ ชั้น ๑)	ปีที่ ๒ (คือ ชั้น ๒)	ปีที่ ๓ (คือ ชั้น ๓ ที่จะต้องได้ ประโยค มัธยม)
๓	ง. แปล	ให้ แปล ศัพท์ จาก แบบ เรียง ศัพท์ เทียบ มา พื ดึง สังเกต ไทย ตั้ง แต่ หน้า ๑ ถึง หน้า ๑๔ และ ศัพท์ ใน หนังสือ ต่าง ๆ ที่ อ่าน	ให้ แปล ศัพท์ จาก แบบ เรียง “ศัพท์ เทียบ มา พื ดึง สังเกต ไทย” ตั้ง แต่ หน้า ๑๔ ถึง หน้า ๔๐ และ ศัพท์ ใน หนังสือ ต่าง ๆ ที่ อ่าน	ให้ แปล ศัพท์ ใน แบบ นั้น จบ เด่ม และ ให้ คร เลือ ก หา ศัพท์ ที่ ใช้ กัน อยู่ ใน ภาษา ไทย มา ให้ นัก เรียง หัด แปล ให้ ได้ มาก ๆ และ ให้ หัด แปล รวม ข้อ ความ จาก คำ ประ พิน ช์ ให้ เป น ตัวอย่าง
	ภาษาไทย ก. ไวยากรณ์	๑ ให้ อธิบาย ประ โยค ๒ ให้ สัม พันธ์ อย่าง ง่าย ๆ และ กระจาย อย่าง ชั้น ๓ ด้วย	ให้ ยาก กว่า ที่ ๑	ให้ ยาก กว่า ที่ ๒

วิชา	ปีที่ ๑ (คือ ชั้น ๑)	ปีที่ ๒ (คือ ชั้น ๒)	ปีที่ ๓ (คือ ชั้นที่ จะสอบได้ ประโยค มัธยม)
ท. แต่ง	แต่งบรรยายเรื่อง นิทาน	๑ บรรยาย และ พรรณนา สิ่งใดสิ่ง หนึ่ง ๒ อธิบายคุณและ โทษของสิ่งต่าง ๆ	ให้เรียง ความใน ข้อใด ข้อหนึ่ง ซึ่ง ต้องการ ความรู้ และออกความคิด มากกว่า ปีที่ ๒ เช่น กับ ความศรัทธา, เงิน, การ เที่ยวเตร่ คือ อะไร กฎหมาย แปล ว่าอย่างไร มีประ โยชน์อย่างไร แม่น้ำ, รถไฟ, มี ประโยชน์อย่างไร เป็นต้น

	วิชา	ปีที่ ๑ (คือ ชั้น ๑)	ปีที่ ๒ (คือ ชั้น ๒)	ปีที่ ๓ (คือ ชั้น ๓ ที่จะสอบได้ ประโยค มัธยม)
	ค. ย่อ	๑ ให้ย่อความ นิทานที่ครูเล่า ให้ฟัง ๒ ย่อจดหมาย หรือในหนังสือ ที่ครูจะให้อ่าน เช่น หนังสือพิมพ์ แปลต้น	อย่างเดียวกับที่ ๑ แต่ยากกว่านั้น	๑ ข้อที่ครูจะอ่าน ให้ฟัง ๒ ข้อที่ครูให้อ่าน ดูเสียก่อน ๑๐ หรือ ๑๕ นาที ให้ตรวจข้อ ความในเรื่อง นั้นจำไว้ในใจ แล้วเรียกต้น ฉบับคืนให้นัก เรียนตอบย่อ ๆ แต่ใจความ
๔	คำนวณวิชา ก. เลข	วิชาที่ชั้นเดียว บัญญัติใดอย่าง ชั้นเดียว บวก, ลบ, คูณ,หาร, เงินสยาม และเงิน	เศษ ส่วน และ ทศ นิยมจบวิชา แต่ใน ทศนิยมไม่ต้องใช้ เศษสิบมีรู้อยู่ บัญญัติใดอย่าง	อย่างเดียวกับที่ เรียนมาแล้ว แต่ ยากกว่า ทศนิยม จบวิชาเฉลี่ยห ส่วนวิชาที่ ๒ ชั้น

วิชา	ขั้นที่ ๑ (คือ ชั้น ๑)	ขั้นที่ ๒ (คือ ชั้น ๒)	ขั้นที่ ๓ (คือ ชั้น ๓ ที่จะสอบได้ ประโยคมัธยม)
	เหรียญ บวก,ลบ,คูณ,หาร,เศษส่วนอย่างง่ายและโจทย์ที่จะใช้เศษส่วนด้วย บวก,ลบ,เศษสิบ คิดเลขในใจตามที่ได้อ่านมาแล้ว	๒ ชั้น อย่างง่าย ดอกเบี้ยชั้นเดียว วิธีคิดเปอร์เซ็นต์ อย่างง่าย กำไรและขาดทุน เส้นหน้าไม้ คิดหน้าของรูปสี่เหลี่ยมจตุรัส สี่เหลี่ยมผืนผ้า และเหลี่ยมลูกบาศ (แต่ไม่ต้องใช้เกณฑ์) คิดเลขในใจตามที่ได้อ่านมาแล้ว	และ หา ดอกเบี้ย ๒ ชั้น อย่างง่าย วิธี หา เวลา ทุน และ เปอร์ เซ็นต์ ของ ดอก เบี้ย ชั้นเดียว คิด หน้าไม้ของรูปสามเหลี่ยม และ รูปกลม (ไม่ต้องใช้เกณฑ์) คิดเลขในใจตามที่ได้อ่านมาแล้ว

	วิชา	สัปดาห์ที่ ๑ (คือ ชั้น ๑)	สัปดาห์ที่ ๒ (คือ ชั้น ๒)	สัปดาห์ที่ ๓ (คือ ชั้น ๓ ที่จะสอบได้ ประโยค มัธยม)
	๑. บัญชี	ให้ทำบัญชี รับ จ่าย งบเดือน จาก สมุดรายวันอย่าง ง่ายให้ถูกวิธี และ จำนวน	ให้ยากกว่าสัปดาห์ที่ ๑	ให้ยากกว่าสัปดาห์ที่ ๒
	๒. ยุคติด		ยุคติดเล่ม ๑ ถึง แต่บทที่ ๑ ถึงบท ที่ ๒๖ และให้ทำ โจทย์ซึ่งจะต้อง ใช้บทที่เรียนมา ด้วย	ยุคติดเล่ม ๑ จบ เล่ม ให้มีโจทย์ ด้วย
๕	ภูมิศาสตร์และ พงศาวดาร	ภูมิศาสตร์สยาม โดยละเอียด และ ให้หัดเขียนรูป ประเทศสยาม ทั้ง ให้อธิบายพงษา วดาร ประ กอบ	๑. ให้เขียนรูป ประเทศ สยาม ไม่ต้องดูแบบ ๒. ประเทศที่อยู่ ใกล้เคียง อาณา เขตร สยาม โดย	๑. ให้ฝึกหัดใน การที่ได้เรียนมา แล้วในสัปดาห์ ๑ และ สัปดาห์ ๒ ๒. ให้รู้ทางดำ คัญในการค้าขาย

วิชา	ปีที่ ๑ คือ ชั้น ๑	ปีที่ ๒ คือ ชั้น ๒	ปีที่ ๓ (คือ ชั้น ๓ ที่จะสอบได้ ประโยคมัธยม)
	ให้รู้ เหตุผลของ ที่ ถิ่น ที่ สำคัญ	เดี่ยยด ๓. ประเทศ และ เมือง สำคัญ ใน โลกโดย ตั้ง เขป ต้องรู้ เมืองหลวง ด้วย และ การปกครอง.	ในระหว่างประเทศ สยาม กับประเทศ อื่น ๓. ให้ฝึกหัดเขียน แผนที่ประเทศต่างๆ ในโลก จาก สมุด แผนที่ ๔. ให้ เรียน วิชา วัด ทางใน แผนที่
๖ ภาษาอังกฤษ	อ่านหนังสือบันได เล่ม ๑ ตั้ง แต่ บท ๑ ถึงบท ๒๑ เขียน จากหนังสือ อ่าน	อ่านจบบันไดเล่ม ๑ เขียนจากบันได เล่ม ๑ แปล ในบันไดเล่ม ๒ ตั้ง แต่ บท ๑ ถึงบท ๓๐ และ ประโยคอื่นที่ ไม่ยาก กว่าประโยค เหล่านี้	อ่านประโยคง่ายๆ จาก หนังสือ ตัว พิมพ์ และ หนังสือ ตัว เขียน. เขียน และคิดจาก ตัวพิมพ์และหนังสือ ตัวเขียน แล้ว แต่จะ ะให้ เชน กับจดหมาย และ หนังสือพิมพ์

	วิชา	สัปดาห์ที่ ๑ (คือชั้น ๑)	สัปดาห์ที่ ๒ (คือชั้น ๒)	สัปดาห์ที่ ๓ (คือ ชั้นที่ จะสอบได้ ประโยค มัธยม
				แปล บทเรียน ใน บันทึก เดิม ๒ จบเดิม และ ประโยคอื่นที่ ยาก ทำกับบท เรียน เหล่า นั้น
๗	วิทยา	สอนธรรมชาติจาก หนังสือ บท เรียน ด้วย ของ เดิม ๑ ให้ ครู สอนในโรง เรียน ตามวิธีสอน และ ให้นัก เรียน อ่าน ดเองใน เวลา ว่าง	๑ หนังสือบทเรียน ด้วยของเดิม ๒ ๒ ให้ ครู คิดหา เพิ่มเติมอีก ๒๐ บท สอนในโรง เรียนเช่นกับ(๑) กลาง วัน กลาง คืน คืออะไร(๒) ปีหนึ่ง คืออะไร ครูใหญ่จะเลือก เอง ก็ได้ แต่ต้อง	๑ ใน หนังสือ บท เรียน ด้วย ของ เดิม ๓ ๒ ให้ ครู เพิ่ม อีก ๒๐ บท ที่ นาย ตรวจ จะอนุญาต ให้สอนในโรงเรียน (แต่ไม่ต้องสอน บท ที่ ได้ เพิ่ม เดิม แล้ว ใน ปี ที่ ๒)

วิชา	๘๑ บท ๑ ข้อ ๑	๘๒ บท ๒ ข้อ ๒	๘๓ (คือ ชั้น ๓ ที่จะสอบได้ ประโยค มัธยม)
๘ ศิลป		ให้นาย ตรวจ ๆ ดูก่อน จึงจะอนุ ญาติให้ สอน ๓ ส่วนของร่างกาย สัตว์มีอะไรและ ส่วนนั้น ๆ เกี่ยว ข้อง แก่ กิจ การ ต่าง ๆ ของ คน อย่างไร ๔ การผันแปรของ ธาตุ เช่น น้ำฝน คืออะไรเป็นต้น ๕ อภิปรัชญา ของ ธรรมชาติ เช่น แผ่นดินไหวคือ อะไรเป็นต้น	๓ ส่วนของ ต้นไม้ (เช่น กับ ส่วน ของ ลำต้น) ๔ ชนิดและลักษณะ ของแร่ธาตุ โดย สังเขป
	สอนย่อยเมตริกจาก ตำรา ที่ เรียก ว่า “แปรรูปดิถี ย่อ เมตริก” จบ เถม	ให้ ฝึก หัดในการ ที่เรียนมา แล้วใน ปีที่ ๑	ให้ ฝึก หัดในการ ที่ เรียน มา แล้ว ใน ปีที่ ๒

	วิชา	ข้อ บ ที่ ๑ (ข้อ ๑)	ข้อ บ ที่ ๒ (ข้อ ๒)	ข้อ บ ที่ ๓ (คือ ข้อ ๓ ที่จะต้อง ประกอบกัน)
๑	ศมาคม บริหาร	ก. ให้อธิบายสั้น ลักษณะ แห่ง ความเป็นผู้ ช, ผักหัด กิริยา มารยาท ให้ เป็น ไปใน วั เป็น ผู้ดี มี การไปมา หา ผู้ เป็น ต้น ค, ให้ เรียบ ราช ศัพท์ แต่ ผัก หัด ว่า จา ใน การค้นคว้า ได้ ตอน	อย่างเดียวกับข้อ ที่ ๑	อย่างเดียวกับข้อ ที่ ๒ แต่ในผล ที่ ได้ ต้องหมายให้ เป็น ไป จน เจน เป็น ปกติ อย่า ให้ รู้สึก เหมือน คัด แก้ง แต่ เงาะ เวลา หนึ่ง ๆ

	วิชา	สัปดาห์ที่ ๑ (คือ ชั้น ๑)	สัปดาห์ที่ ๒ (คือ ชั้น ๒)	สัปดาห์ที่ ๓ (คือ ชั้น ๓ ที่ จะสอบได้ ประโยคมัธยม)
๑๐	กายบริหาร การฝึกหัด ชีวนัย ยกเว้น ใน นักเรียน ที่ ถิ่น เพศ บรรพชิตและ ยกเว้น บาง ดังบางอย่าง ในนักเรียนที่มี ร่างกายอ่อน แดและมีโรค ประจำตัว	ส่วน บังคับ ก. หัดระเบียบเข้า แถว เดิน แถว และ แปร แถว ข. สอน ดัด คีบ ดิน คือให้ รู้จักความ มั่น ย้ำเคร่งครัด ต่อ คำสั่ง ค. ดัด กายเพื่อทำ ให้ เส้น เอ็น แข็ง แรง ส่วน ตามใจสมัคร ก. หัดวิ่ง หัดกระ โดด ในวิธีต่างๆ เพื่อ ชุ่ม ก้ำดัง ข. หัด ยิม นาสติก คือ หก โหน โยน โกว ต่างๆ เพื่อ ให้ร่างกายแข็งแรง	เหมือน สัปดาห์ที่ ๑ โดย ว่า การอื่น ไม่เอา เวลา และ ความรู้ อื่น เปน ประมาณ เอาค่า ดังกาย เปนใหญ่ และ หัด เหมือนกัน หหมด ทุก ชั้น	เหมือน สัปดาห์ที่ ๒ ฝึก ชุ่ม ให้ ชำ นานขึ้น

วิชา	เล่ม ๑ บท ๑ (คือ ชน ๑)	เล่ม ๒ บท ๒ (คือ ชน ๒)	เล่ม ๓ (คือ ชน ๓ ที่จะสอบได้ ประโยคมัธยม)
	ค. หัด เป็น วรรณ คดี คือ ให้ รู้จัก หน้าที่ ของ ผู้ บัง คับ แวด และ ให้ รู้จัก ลักษณะ และ วิธี ทำ จะ บัง คับ และ หัด บัง คับ ให้ เป็น แดง มการ สอบ ได้ ให้ ประ กาศ นัย บั ตร ใน ข้อ น เป็น พิเศษ ต่างหาก		

